వయస్సు

"నా వల్ల కాదులేరా, చైతన్యా! ఇంతటితో ఆ సంభాషణ ఆపుచెయ్యి." వంగి సిగరెట్టు నుసి ఆష్ ట్రేలో విదిలిస్తూ అన్నాడు భవానీప్రసాద్.

అతని కళ్ళలో కావాలో వద్దో తెలుసుకోలేని అయోమయావస్థలాంటి ఒక చిత్రమైన భావం కదులుతూంది.

"లేదు—భవానీ! నాకు నమ్మక ముందిరా. ఆ అమ్మాయితో నీ జీవితం చాలా అందంగా ఉంటుంది."

తను వ్రాస్తూ వ్రాస్తూ ఆపేసిన థీసీస్ పక్కన పెడుతూ విచారంగా నవ్వాడు భవాని.

"ఎక్స్పెరిమెంటు చెయ్యడానికి ఇది జీవితంరా!"

"వెల్. నీ మూడ్స్ బాగా లేవు. ప్రస్తుతానికి వదిలేయ్. నిదానంగానే ఆలోచించు. అదృష్టాన్ని అనుమానాలతో దూరం చేసుకోకు." లేచాడు చైతన్య.

భవాని నవ్వాడు.

"వెళ్ళకు—కూర్చో. అంత గట్టిగా చెబుతున్నావు ఆ అమ్మాయి గురించి నీకేం తెలుసునని?"

"నిజమే. నా కేం తెలియదు. నా కలా అనిపించిందంతే. పైగా ఆ అమ్మాయి వయస్సు నిన్ను సుఖ పెడుతుందని...."

'భలేవాడివే! ఏ వయస్సయితే నాకు అభ్యంతరంగా ఉందో అదే నీకు ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తోందా?'

ఈమారు కాస్త పెద్దగానే నవ్వాడు భవాని. కాని, చైతన్య నవ్వలేదు. మౌనంగా గది బయట యూకలిప్టస్ చెట్ల సందులో నుండి చిత్రంగా వికరణం పొందే సూర్య కిరణాల వంక చూస్తున్నాడు.

'ఏం, మాట్లాడవు?' రెట్టించాడు భవాని.

'చెప్పనుగా! ఎందుకో నాకు అలా అనిపించింది. ఆ కళ్ళలో అపురూపమైన భావం ఉంది.... తనవాళ్ళకు ఆత్మార్పణ చేసుకోగల భావ మది.... ఆమె ముఖంలో ఒకరకమైన ప్రసన్నత....'

'కవిత్వం చెబుతున్నావు నువ్వు.'

సన్నగా నవ్వాడు చైతన్య.

'కవిత్వం జీవితం కాదు. కానీ, భవానీ! జీవితంలో కవిత్వం చోటుచేసుకుంటే, ఆ అనుభూతిని అక్షయం చేసుకోగలిగితే .... ఆ జీవితం నిత్య యవ్వనంగానే ఉంటుందిరా. అలాటి జీవితం కొరకే నేనూ ఎదురు చూస్తున్నాను.' అలా అనేసి మరి స్నేహితుడు చెప్పబోయేది వినకుండా లేచి గది బయటకు నడిచాడు. అతనిని వారించలేదు భవాని. స్నేహితుని ఆఖరిమాటల్లో అర్థాలకొరకు వెదుకుతూ అతనిని అనుసరించాడు.

"ఎక్కడికి?"

ఆగిపోయిన తన చేతి వాచీవంక చూసుకున్నాడు చైతన్య.

"టైమెంత?"

"తొమ్మిదయింది."

"అయితే, అలా హోటల్ కెళదాం పద."

* * *

"నువ్వు మరోలా అనుకోకపోతే నాకిలా చెయ్యాలని ఉంది."

తినబోతున్న ఇడ్లీముక్క మర్రలా ప్లేట్లో వదిలి కళ్ళు పైకెత్తి చూచాడు చైతన్య.

"నువ్వు మాధవిగారిని చేసుకో. నేను.... నేను.... ఆమె అత్త కూతురు సహిత...."

చటుక్కున తల ఎత్తి చురుగ్గా చూచాడు చైతన్య.

'అంటే నీ ఉద్దేశ్యం?'

'నువ్వు మరోలా అర్థం చేసుకోవద్దని ముందే చెప్పాను.'

చైతన్య చాలాసేపు మాట్లాడలేదు. వాళ్ళిద్దరు టిఫిన్ తిని, కాఫీ తాగడం కూడా పూర్తి అయింది.

'ఇంతకీ నువ్వు జవాబు చెప్పలేదు.' అతి సాధారణంగా అడుగుతున్నట్లు అడిగాడు భవాని.

"అంత అవివేకపు ప్రశ్న నువ్వు వేస్తే దానికి నేనేం

జవాబు చెప్పేది? నీ కనుకున్న అమ్మాయిని నేను చేసుకుంటా నని చెప్పడానికి నేను"....

"ఆగు. మాట్లాడకు. నన్ను చెప్పనీ."

మధ్యలోనే స్నేహితుడిని ఆపేశాడు డాక్టర్ భవాని. చైతన్య చెప్పబోయే దేమిటో అతనికి తెలిసిపోయింది.

'పెళ్ళి చూపులు, పెళ్ళిమాటలు ఎన్నో జరుగుతాయి. ఆ తరువాత జీవితంలో వాళ్ళు మనకు ఎదురుపడవచ్చు. అంతమాత్రంచేత ఆ భావం ఉంటుందా? నా కనుకున్న అమ్మాయితో నీకు పెళ్ళి కాకూడదనే సంప్రదాయమూర్ఖత్వం ఇంకా మనలో రాలేదు'. కాస్త ఆవేశంగాఅంటున్న భవాని, చప్పున మెత్తగా మారిపోతూ అన్నాడు.

'కాదనకురా, చైతన్యా! మనం పదేళ్ళు కలిసి చదువు కున్నాం. ఈ పదేళ్ళలో నీ కింతగా నచ్చిన అమ్మాయి నాకు కనపడలేదు.'

అంతా మౌనంగా విన్న చైతన్య [illegible]ది సింక్‌లో చేతులు కడుక్కుంటూ తల అడ్డంగా తిప్పాడు.

"ఉహుఁ, కాదులే .... అది బాగుండదులే."

'ఎవరికి బాగుండదు?' తల ఎత్తి స్నేహితుణ్ణి విసుగ్గా చూస్తూ అడిగాడు భవాని.

'నాకే!' నింపాదిగా జవాబు చెప్పి, బేరర్ బిల్లు తెచ్చిన ప్లేట్లో పది రూపాయల నోటు పడేసి, నాలుగు సోపు గింజలు నోట్లో వేసుకుని నమలసాగాడు.

'వేగ్గా మాటాడకు. శాస్త్ర నీ మనస్సు విప్పి మాట్లాడు చైతన్యా! నే నెలాగూ ఆ మాధవిగారిని చేసుకో బోవడం లేదు.'

"ఏం? ఎందుకని?"

'ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి? ఆ అమ్మాయి వయస్సు పాతిక. నాకు టీనేజ్ గర్ల్ కావాలి.'

'నీ వయస్సెంతనుకుంటున్నావు' శాస్త్ర ముందుకు వంగాడు చైతన్య.

'నిజమే, నే వొప్పుకుంటున్నాను. నాది అత్యాశే, అన్యాయమే. అలా అని నా జీవితంలో రాజీ పడలేను. నా కుండేది ఈ ఒకే ఒక్క జీవితం.'

పెదాలు విడీ విడకుండా నవ్వాడు చైతన్య.

'ఆ పదహారేళ్ళ అమ్మాయికికూడా ఉండేది ఒకేఒక్క జీవితం. పాతికేళ్ళ పై బడ్డవాడిని ఆపిల్ల ఎందుకుచేసుకోవాలి?'

'నా అత్యాశను ఆదరించి అంగీకరించే వాళ్ళనే చేసు కుంటాను.'

స్నేహితుని పుల్ల విరుపు జవాబుకు నవ్వుకున్నాడు చైతన్య.

'వెల్! ఇది నీ జీవితం. నీఇష్టం. కానీ, నా జీవితాన్ని నువ్వు శాసించడం ....'

చప్పున స్నేహితుని చేతిమీద చెయ్యివేసి ఆర్ద్ర స్వరంతో పలికాడు భవాని.

'కాదురా చైతన్యా! నేను శాసించడంలేదు. నీకింతగా నచ్చిన అమ్మాయి నీకు మరి జీవితంలో కనిపించదేమో అని ఆరాట పడుతున్నాను.'

"ఆల్ రైట్! ఇది నిమిషాలమీద తేలే సమస్య కాదు. పద."

భవానీ జవాబు వినకుండానే బయటకు నడిచాడు చైతన్య.

'ఒ కె. అయితే, ఈరోజే వాళ్ళకు ఉత్తరం వ్రాయబోతున్నాను.'

"ఏమని?"

'మాధవిగారికి నేను తగనని.' తగ్గు స్వరంతో అన్నాడు. అక్కడ జనం చెల్లా చెదురుగా ఎవరి సమస్యలలో వాళ్ళున్నారు. వీళ్ళ రహస్యాలు వినే తీరిక అక్కడ ఎవరికీ ఉన్నట్లు లేదు.

'మరి సహిత సంగతి?' పక్కగా దూసుకుపోతున్న లారీ నుండి భవానిని పక్కకు లాగాడు చైతన్య.

'అది ఇప్పుడు వ్రాయడం మర్యాదగా ఉండదేమో.!'

'మరెప్పుడు వ్రాస్తావు?' చిలిపిగా నవ్వుతున్న చైతన్యకు మరింత చిలిపిగా జవాబిచ్చాడు భవాని.

'నీ పెళ్ళిమాటలు మాధవిగారితో సంప్రదించినప్పుడు.'

వాళ్ళ పక్కగా మరో లారీ దూసుకుపోయింది.

*　　　　*　　　　*

"సహిత బాగుందా అన్నగారూ!"

పాతికేళ్ళ అవివాహిత జీవితంలో అనుభూతులన్నీ కరిగిపోయి, జీవితమందిస్తున్న అనుభవాల రాపిడిలో మనసు మొద్దుబారిపోయి, అమాయకత్వం కరిగిపోతున్న కాలంలో కలిసిపోయి, అనురాగం ఆవిరిగా మారి, కేవలం మెషీన్‌లా, భావ స్పందన లేని మెషీన్‌లా మిగిలిపోయిన ఆమె, తన కెలాంటి అనుభూతులనూ పంచిపెట్టలేదని తను తిరస్కరించిన మాధవి ఎదురుగా నిలబడి— "సహిత బాగుందా, అన్నగారూ!" అని అడుగుతూంది.

తృణీకరించిన అదృష్టం ఎదురుగా నిలబడి చిరునవ్వు నవ్వుతూంది.

'అన్నగారూ మీ రేదో ఆలోచిస్తున్నట్టున్నారు.'

ఉలిక్కిపడ్డాడు భవాని.

'సహితను కూడా తీసుకు రావలసింది.'

"ఆఁ.... ఆఁ...."

తను తాగేసిన కప్పు తీసుకుని ఆమె వెళ్ళిపోతూంది.

చప్పున స్పృహలోకి వచ్చాడు భవాని.

'మాధవిగారూ! చైతన్య ఎప్పుడొస్తాడు?'

'ఈపాటికి రావలసిందే. ఎప్పుడూ ఆయ నింత ఆలస్యం

చేసింది లేదు. ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ఏదో అదనపు పని తగిలి ఉంటుంది.'

ఛళ్ళున తన గుండెలమీద చేదు జ్ఞాపకాలు కొడుతున్నాయి.

*　　　　*　　　　*

'ఈ మగాళ్ళ సంగతి ఎవరికి తెలియదని? ఇంత పొద్దు పోయి వస్తే ఆ పాటి అర్థం చేసుకోలేకపోను.' పెద్దవాళ్లు నేర్పిన చిలక పలుకు లవి.

తల విదిలించాడు భవాని.

*　　　　*　　　　*

కాని, ఎంత విదిలించినా ఆజ్ఞాపకాలు తనను వదలడం లేదు.

మరల మౌనంలో కెళ్ళిపోయిన అతనిని, అతని మౌనానికి వదిలేసి నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళిపోయిందామె.

ఆమె నిష్క్రమణ అతనిలో ఆమె తాలూకు జ్ఞాపకాలను రేపుతూంది. ఆనాడు తను వ్రాసిన ఆ ఉత్తరంతో ఆమె తన జీవిత ప్రాంగణంలోకి అడుగు పెట్టకుండానే నిష్క్రమించింది.

'మాధవిగారికి,

మన్నించాలి. మీరు మా స్నేహితుడు చైతన్యకు చాలా నచ్చారు. మీరు బహుశా మా చైతన్యను చూసి

ఉండరు. మీరు అభ్యంతరం లేకపోతే మరల మే మిద్దరం ఒకసారి వస్తాము .... మీ సహితగారికి అభ్యంతరం లేకపోతే ఈమారు ఆమెను చూడడానికి నేనొస్తున్నానని చెప్పండి....'

సహిత.... సహిత.... సహిత. / ఆ తరవాత ఎవరికి ఎలాటి అభ్యంతరాలు లేకుండానే సహిత తనభార్య అయింది. తన భాగస్వామిని అయింది. కాని, ఆమె మనస్సునే తను గెలుచుకోలేకపోయాడు.

* * *

మధురంగా కాస్త హెచ్చు స్థాయిలో కొన్ని నెలల పసిపాప ఏడుస్తున్న సవ్వడికి మరలా ఈ లోకానికి వచ్చాడు భవాని.

'మీరు ఒంటరిగా ఫీలవుతున్నట్లున్నారు. మీరు వచ్చినట్లు ఆయనకు తెలపడానికి ఫోన్ చెడిపోయింది. నాకు ఇరవై నాలుగు గంటలూ వీడితోనే సరిపోతుంది.' ఆఖరి మాటల్లోని విసుగు వెనక ఎంత అపురూపమైన భావం!

బలవంతాన నోరు విప్పాడు భవాని.

"మీరు ఏదైనా ఉద్యోగం చెయ్యవలసింది." అలా అడిగాక అది ఎంత అసందర్భపు ప్రశ్నో అతనికి బాగా బోధపడింది.

ఆమె తన ఒడిలో అప్పుడే నిద్రలో మునిగిపోయిన కొడుకువంక ఆపేక్షగా చూస్తూ అంది.

"ఇంతకంటే నాకు మరే ఉద్యోగమూ వద్దు, అన్నగారూ! అవసరమయితే తప్పదనుకోండి. కానీ, ఆ అవసరం నాకీ జన్మకు రాకూడదని ప్రార్థిస్తున్నాను." అసంకల్పితంగా ఆ బిడ్డను గుండెల కత్తుకుని చప్పున సిగ్గుపడిపోయింది మాధవి.

* * *

"నేను విన్నది నిజమేనా సహితా!"

"ఆఁ!" ఆ కళ్ళలో తను కోరుకునే అపురూపమైన భావం లేనే లేదు.

"అమ్మ దొంగా! నాకు చెప్పనేలేదు కదూ!"

"ఏముంది ఘనకార్యం చెప్పడానికి!" అలా అన్న ఆమె కళ్ళలో ఆ నిర్లక్ష్యం కాకుండా చిలిపితనం ఉంటే ఎంతో బాగుండేది.

మామూలుగా రోజూ అన్నం తింటునట్టో, మామూలుగా స్నానం చేస్తునట్టో మాతృత్వం కూడా అతి సామాన్యమైన విషయంగానే ఉందా ఆమెకు!

* * *

"అన్నగారూ! మరలా మీరు ఆలోచనల్లో పడిపోయారు. లేవండి, భోజనం చేద్దురుగాని! ఆయన కేదో పెద్ద పనే తగిలి ఉంటుంది ...."

భోజనం చేస్తూ అప్పుడే గుర్తు వచ్చినట్టు తల ఎత్తి అడిగాడు భవాని.

"మీరూ ...."

'ఆయనను రానివ్వండి .... ఆయన ఒక్కరే భోజనం చేయలేరు.'

ఆమె జగ్గులోని నీళ్ళను గ్లాసులోకి వంచుతూంది,

* * *

'ఏమనుకోకు, నాయనా. సహిత పసిపిల్ల. నిద్దుర ఆగ లేదు. భోజనం చేసి పడుకుంది.'

ఏడు గంటలకే ఇంటికి వచ్చినా, తనకు అందేది అత్తగారి వడ్డన, దానితోబాటు జుగుప్సాకరమైన ఈ క్షమా భిక్ష.

* * *

"ఏమండీ, కూర బాగా లేదా? అన్నం తోసేస్తున్నారేం?"

ఉలిక్కి పడ్డాడు భవాని. తను అసంకల్పితంగా అత్తగారి సానుభూతికి ఒళ్ళు మండి చేసిన పనినే ఈనాడూ చేస్తున్నాడు.

* * *

'ఈ రోజు నేను ఆరుబయట భవానీతో పడుకుంటాను, నువ్వు లోపల ఒంటరిగా పడుకోగలవా?'

'అమ్మో! ఒంటరి సంగతి దేవుడెరుగు— మిమ్మల్ని చూసి, మీతో మాట్లాడి అప్పుడే పన్నెండు గంటలు దాటి

పోయింది. ఇక మీకు దూరంగా ఉండడం నా వల్ల కాదు బాబూ!'

సన్నగా, రహస్యంగా వినబడుతున్న మాట లవి.

*　　　　*　　　　*

సహితకూడా రాత్రిళ్ళు తనలో ఒదిగి, తనని ఇం కెవరో ఎత్తుకు పోతారేమో నన్నంత గాఢంగా హత్తుకుని, పడుకుని నిద్ర పోతుంది. ఆమె చర్యలో భావం భాష ఇదే కావచ్చు కానీ .... అలా ప్రియమైన వారి నోటి వెంట, అదీ భాగస్వామి నోటివెంట వినడం, ఆ మాట్లాడేటప్పుడు కంటిపాప కదలికల్లో, లేత పెదవుల చిరునవ్వుల్లో అనుభూతిని ఆస్వాదించడం—అది ఎంత మధురంగా ఉంటుంది!

"మే మిద్దరం విడిపోయి సంవత్సరం పైనే అయింది. చదువుకునే రోజుల్లో ఒకరి కొకరంగా బతికి, ఇలా పెళ్ళిళ్ళు కాగానే జీవితంలో పడి, స్నేహితుల్ని మరచిపోవడం .... చాలా అన్యాయం, మధూ! అయినా, ఒక సంవత్సరం ఎడబాటు మాకు తప్పలేదు. ఇప్పుడు కూడా దేవిగారు అనుగ్రహించడం లేదు."

మాధవి నవ్వినట్లుంది.

'అదే మీ సహిత వచ్చి ఉంటే, నన్ను ఒంటరి పక్షిని చేసి వెళ్ళి ఉండేదానివి కదూ?'

ఈ మారు నవ్వుతూనే జవాబు చెబుతోంది మాధవి.

"ఎప్పటికీ కాదు, చైతూ. అమ్మాయ్! నీ కెలాగూ అన్నగారు తోడు రాలేదు. నన్నెందు కిలా నా భర్తనుండి విడదీస్తావు' అని నిలదీసేదాన్ని. పోనీలెండి. ఈ రోజుకి మీకు శాంక్షన్ చేస్తున్నాను— వెళ్ళండి."

భార్యా భర్తల మధ్య కొన్ని చిలిపి సరసాలు ఎంత తమాషాగా ఉంటాయి. భార్య చేత ఏకాంతంలో పేరు పెట్టి పిలిపించుకోవడంలో ఎంత మాధుర్యముంది!

* * *

ఇంకా పౌర్ణమి రావడానికి రెండురోజు లుంది. కాని, రాత్రి పదకొండు గంటలు దాటిందేమో—చంద్రుడు నడి నెత్తిన చల్లగా ప్రయాణం చేస్తున్నాడు తన కిరణాలతో లోకాన్ని చల్లబరుస్తూ.

టెంకాయ ఆకుల గలగల శబ్దాలు; పసిబిడ్డ అప్పుడప్పుడూ చేస్తున్న ఏడుపు శబ్దాలు వింటూ మౌనంగా వెల్లకిలా పడుకుని ఉన్న చైతన్య— భవానీ వైపు తిరిగి మోచేతిమీద బరువు ఆన్చి, అరచేతిమీద తల వాల్చుకుని స్నేహితుని వైపు రెండు క్షణాలు చూచి అన్నాడు :

" చెప్పు, భవానీ, ఇప్పుడు చెప్పు. నువ్వేదో చెప్పాలని ఈరోజు నా దగ్గరికి వచ్చావు."

తెల్లబోయాడు భవాని.

" అదేమిటి ?"

చైతన్య రెండో చెయ్యి స్నేహితుని చెయ్యి మీద వేశాడు.

'నిజం చెప్పు భవానీ, నీకు నాతో ఏమీ చెప్పాలని లేదా?'

భవాని మాట్లాడ లేదు.

'చూడు, భయ్యా! నే ననుకోవడం లేదు—మనిద్దరికీ పెళ్ళయినంత మాత్రాన మన స్నేహం ఒక మెట్టు దిగిపోయిం దనీ, మనకంటూ రహస్యాలు మన స్వంతంగా మిగిలి పోయా యనీను ....'

" ఏమంటావు ? "

ఈసారికూడా భవాని మాట్లాడ లేదు.

"ఒరే. ఉత్తరాలలో సన్నగిల్లిన జీవం, ఇప్పటి నీ కొత్త రకపు ముభావం నాకు నువ్వు చెప్పకుండానే కొన్ని కథలు చెబుతున్నాయి. అసలు నీ ఉత్తరాలు చూశాక నేనే నీ దగ్గిరికి రావాలనుకున్నాను. కాని, సెలవు దొరక లేదు. పోనీ, నువ్వే వచ్చావు .... "

భవాని ఈసారికూడా మాట్లాడ లేదు. కానీ, చైతన్యకు మరింత దగ్గిరగా జరిగి తనచేయి చైతన్య నడుముమీద వేశాడు. అంతవరకు తెరుచుకుని ఉన్న ఆతని కళ్ళు ఆ వెన్నెల మసక కాంతిలో మూసుకోవడం చైతన్య గమనించాడు.

'రేయ్, భవానీ! మనిద్దరం ఈనాడు డాక్టరేట్స్ సంపాదించి ఉండచ్చు. మన కంటూ విడిగా సంసారా లేర్పడి

ఉండచ్చు. వాటి మాధుర్యం వాటిది. అలా అని స్నేహంలో నువ్వు దూరం పెంచుకోవద్దని నిన్ను కోరుతున్నానురా.'

'చైతన్యా!'

'ఒకె. ఏదైనా చెప్పు.' చైతన్య స్వరంలో మార్పు.

'ఏదో చెప్పడానికి నీ దగ్గరికి నేను రాలేదు. నా గురించి, సహిత గురించి చెప్పడానికే వచ్చాను' అని నసిగి 'చైతన్యా! నేను పొరబడ్డానేమో ననిపిస్తూందిరా!' అన్నాడు.

'అంటే?'

'ఏం లేదు కానీ, నా అంచనాలు తారుమారయి నందుకు మాత్రం చాలా రెస్ట్‌లెస్‌గా ఉంది'

"చెప్పు"

'నే ననుకున్నాను, వయసు దాటిన అమ్మాయిలో కోరికలు చచ్చుబడిపోయి ఉంటాయనీ, అనుభూతు లనేవి అసలు మిగలవనీ, కేవలం సంఘం కబంధ హస్తాల నుండి తనను రక్షించే ఒక మగవాడు కావాలి కనుక పెళ్ళి చేసుకుంటారనీ .... ఇంకా చాలా....చాలా! కానీ, చైతన్యా .... మాధవిగారిలో ఆ చైతన్యం ఇంకా ఉన్నందుకు నాకు అసూయ లేదు. కారణం—ఆ చైతన్యాన్ని అందుకునేవాడికి నా స్నేహితుడివి గనుక. కానీ, సహిత సంగతే నాకు తల బద్దలు కొట్టుకున్నా అర్థం కావడం లేదు.'

'ఏం—నువ్వంటే ఆ అమ్మాయికి ఇష్టం లేదా?' చైతన్య కంఠంలో తొందర, ఆత్రత.

'ప్రేమ ఉంది. ఇష్టముంది. కానీ, ఒక్కొక్క చోట నాకే ఆమె ప్రేమమీద అపనమ్మకం కలుగుతూంటుంది.

ఎవరైనా సరదాకి మా ఇద్దరినీ జోక్ చేస్తే నవ్వదు. ఎవరైనా ఆమె వరస బంధువులు నన్ను ఎగతాళి చేస్తూంటే, తను వాళ్ళతో కలిసి నన్ను ఉడికించదు; లేదా నావైపు సపోర్టింగ్‌గా మాట్లాడదు. తనకు సంబంధించిన విషయం కాదన్నట్లు ముభావంగా ఉండిపోతుంది నేను ఊరెళ్ళేటప్పుడు, ఆమె ముఖంలో నే వెళ్ళిపోతున్నాననే దిగులు కాని, విషాదం కాని నే నింతవరకు చూడలేదు. కనీసం వాకిటివరకు వచ్చి అయినా సాగనంపదు. నేను రావడం, పోవడంలో ఆమె కేమీ తేడా ఉండదు. సినిమా కయినా, షాపింగ్ కయినా నాతో ఒంటరిగా రాదు. ఎవరినో తోడు తెచ్చుకుంటుంది. నేను రోజూ తనకు పూలు తెస్తానని తెలుసు, అయినా, నేను తెచ్చే లోపలే ఎవరో కొని తెచ్చిన పూలు పెట్టుకుంటుంది. నా కిష్టమైన కూర ఆమె చేతిమీదుగా వడ్డించాలని, నా కిష్టమైన చీర కట్టుకుంటే చూడాలని ఉండడం అన్యాయమా! ఒక్కోసారి ఆమె వ్రాసిన ఉత్తరాలు చదువుతుంటే ఏడు పొస్తుంది. ఎవరో చటుపులతా రేమో అన్నట్టు కొన్ని పరిధుల్లో బిగించుకుని వ్రాసినట్టు ఉంటా యా ఉత్తరాలు. ఆఖరుకు నాబిడ్డకు తను తల్లి కాబోతున్న ఆనందంకూడా లేదురా....'

ఇక నిలవలేనట్టు ఒక్క గుక్కలో తన కష్టాలన్నీ చెప్పుకుంటున్న స్నేహితుని స్వరం ఆఖరి మాటల్లో ఆర్ద్రంగా మారిపోవడంతో కదిలిపోయాడు చైతన్య.

"ఆగు. ఆగురా, భవానీ! నువ్వా అమ్మాయిని అర్థం చేసుకోవడం లేదంతే."

"ఇంకా ఎన్ని రోజులురా? అది బెరుకో, భయమో, సంకోచమో, నిర్లక్ష్యమో అర్థంకాక చస్తున్నాను."

"అదే....అదే....నువ్వు చెప్పినే అదే—ఆ అమ్మాయిని ఫ్రీగా నీతో మసల నివ్వడం లేదు. ఎవరో, ఏదో అనుకుంటారనే సంకోచభావం, ఇంకా పరిణతి చెందని ఆమె పసి భావాలు....అవే ఆ అమ్మాయిని అలా నిలబెట్టాయి. ఆమె మారుతుంది. నాకు నమ్మకముంది. కానీ, నువ్వు ఎదురు చూడాలి."

"ఇంకా ఎన్ని రోజులు?"

"చెబుతాను. అసలు నువ్వామెను మార్చడానికి ప్రయత్నించావా?"

భవాని మాట్లాడలేదు.

"అసలు నీ కోర్కెలను ఆమెకు తెలియజేశావా?"

చప్పున కళ్ళెత్తి చురుగ్గా, రోషంగా చూచాడు భవాని. ఆ చూపులు క్రమేపీ దయనీయంగా, శూన్యంగా మారిపోయాయి.

* * *

"అలా చీకటిలో నిశ్చలమైన రోడ్డమ్మట, చల్లగా తలలు విరబోసుకున్న చెట్ల మధ్యగా కారులో ఒకరి కొకరు

అంటుకుని.... అబ్బ సహితా! ఆ అనుభూతిని పంచుకోవాలని ఉంది. ఈ ఒక్కసారి రా, సహితా!"

"అన్నీ మీవి పిచ్చి కోరికలే!" అని తోసేసి వెళ్ళి పోయే సహిత, 'పగలు పడకలో కూర్చొనడం—ఎవరైనా నవ్వరూ?'

'రాత్రిళ్ళు ఎందుకు నవ్వరో!'

'ఏం వింత మనిషి బాబూ! భార్యా భర్తలం రాత్రి పూట....'

'ఓ! పగలు మనం భార్యా భర్తలం కామా?'

'నీతో నేను వాదించలేను' అని నిర్లక్ష్యంగా వెళ్ళి పోయే సహిత, చిలిపిగా చదువుకుంటున్న పుస్తకాన్ని లాగేసి రెండు చేతులమీద ఎత్తి బెడ్ మీద వేసి సున్నితంగా చుంబిస్తే.... ఆ మాధుర్యం! కానీ, తను కుంచించుకుపోయే లాగ జుగుప్సగా చూచి, 'అంత ఆత్ర మెందుకూ?' అని నాలుగు రోజులు మాట్లాడని సహిత....

'కాశ్మీరా? భలేవారే? ఇప్పు డెందుకు అంత దండుగ ఖర్చు?'

'దండుగ ఏముంది, సహితా! ఇప్పుడు కాకపోతే ఎప్పుడెళతాము? మహా అయితే రెండు, మూడు వేలవు తుంది.'

'రెండు, మూడు వేలే!' ఆమె ఆశ్చర్యంతో తనకు తిక్క రేగి — 'ఏం? ఒక్క పట్టుచీర రెండు వేలు పెట్టి

కొనడం లేదా ?' అంటే కాశ్మీర్ ఊహకూడా భయంకరంగా మారేట్టు అలిగి నానా హంగామా చేసిన సహిత....

ఏకాంతంలో పేరు పెట్టి పిలిపించుకోవాలనే కనీసపు కోర్కెను తీర్చడానికి ఆసక్తి చూపించని సహిత....

కేవలం తినాలి కాబట్టి తింటూ, భార్యా భర్తలం కనక రాత్రి మటుకు ఒకేరూములో కలుస్తూ....ఛీ....ఛీ ఇంత జుగుప్సాకరమైన ఊహాలలో ఉన్న సహిత, ఇలాటి సహిత నెలా మార్చాలి ? '

*　　　*　　　*

అయోమయంగా చూస్తున్న స్నేహితుని, విచారంగా చూస్తూ మరలా చైతన్య అన్నాడు:

' నిరాశ పడకురా, భవానీ ! ఏ అనుభూతులైతే నువ్వు ఆమె దగ్గర నుంచి ఆశించావో అవి ఇంకా సహితలో ఉద్భవించనే లేదు. దాంపత్య జీవితం కొరకు, మాతృత్వం కొరకు మాధవి నిరీక్షించినంతగా సహిత నిరీక్షించకుండానే ఆమె పదహారేళ్ళకే గృహిణి అయింది. పదిహేడేళ్ళకే మాతృమూర్తి కాబోతూంది. దాంపత్య జీవితం కానీ, మాతృత్వం కానీ సహితకు అందని పళ్ళుగా నిలిచిపోలేదు. ఆ నిరాశను కానీ, నిరీక్షణను కానీ ఆమె అనుభవించకముందే ఆమె దోసిట్లో ఒలిచి పెట్టబడిన ఈ జీవితం విలువ ఆమె కింకా అర్థం కాలేదు. ఇంకా .... ఇంకా ఏం చెప్పేదిరా, భవానీ....నువ్వు ఆమె మారేవరకు ఎదురు చూడాలి. ఆమె తప్పక మారుతుంది '.

'ఎప్పుడు? ఈ మాధుర్యం చెదిరిపోయాకా?'

చైతన్య దగ్గర స్నేహితునికి జవాబిచ్చే శక్తి లేదు.

దిగంతాల నాక్రమించిన వెన్నెలదారులను చీల్చుకుని ఒక చల్లటి పిల్ల తెమ్మెర వాళ్ళ మీదుగా వెళ్ళింది. కాని, అవివేకంతో చేసుకున్న నిర్ణయాలు తన జీవితాన్ని చిత్రహింస పెడుతున్నాయని భావించి పశ్చాత్తాపపడుతున్న భవాని, తన స్నేహితుని భావుకతకు జరిగిన అన్యాయానికి అశాంతితో అల్లాడిపోతున్న చైతన్య—ఇద్దరూ ఆ చల్లటి హాయిని అనుభవించే స్థితిలో లేరు.

'పోనీ....పోనీ—ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు ఆగాలో అదైనా చెప్పు, చైతన్యా!'

'మాధవి వయస్సెంత?'

భవాని ఉలిక్కిపడ్డాడు—

దయనీయంగా, నిరామయంగా చూస్తున్న స్నేహితుని చూపులను తట్టుకోలేనివాడిలా చప్పున ఇద్దరికీ దుప్పటికప్పాడు చైతన్య.